

Tropische vissen Handleiding

Aanschaf – Voeding
Verzorging – Gezondheid

Veel plezier!

**Gefeliciteerd met jouw
nieuwe vissen-vriendje!**

Straks weet jij alles van Tropische vissen

Algemeen

Wij hebben de belangrijkste informatie over de verzorging, huisvesting, voeding, de schoonmaak en de bijbehorende kosten voor tropische vissen voor je onder elkaar gezet. Dat is natuurlijk niet alles, de medewerkers in onze winkels zijn bereikbaar voor alle vragen over jouw nieuwe aquariumbewoners. Tropische vissen komen, zoals de naam al aangeeft, voor in warme wateren. De meeste van deze mooie gekleurde vissen leven in groepen, ook wel scholen genoemd.

Om die reden is het belangrijk om per gekozen vissoort te kijken hoeveel maatjes ze nodig hebben, maar ook met welke andere soorten deze samen kunnen leven. Hier helpt ons personeel je natuurlijk graag mee!

Van nature

Om te bepalen hoe je tropische vissen het beste in huis kan houden, is het belangrijk om eerst te weten hoe deze vissen van nature leven. We willen namelijk het leven in huis zoveel mogelijk laten lijken op hoe het dier zou leven in het wild. Van nature leven de meeste van deze vissen in groepjes, ook wel scholen genoemd en leven in een tropisch klimaat.

In dit tropische klimaat is het tussen de 24 en 27 graden Celsius. Daarnaast leven deze vissen allemaal in zoetwater en worden gemiddeld 2 tot 15 jaar oud.

Huisvesting

Groepen: De meeste vissen leven van nature in groepen, dit houdt in dat ze dan ook niet graag alleen zijn. Om die reden is het dan ook van belang om ze in groepen van dezelfde soort te houden, vervolgens kun je de gemaakte soortgroepen samen in een aquarium houden. Niet alle soorten kunnen even goed samen, dus bij het samenstellen van deze soortgroepen is het belangrijk om daaraan te denken. Ons personeel helpt je graag bij het maken van geschikte groepen. In gevangenschap wordt de grootte van de groep bepaald door het formaat van het aquarium, hoe groter het aquarium, hoe meer aquariumbewoners er in kunnen wonen. Een goede richtlijn om dit te bepalen is dat er twee liter water nodig is voor één cm vis, zo kunnen er niet te veel vissen in één aquarium zitten. Voor de meeste soorten is er wel een groep van minimaal vijf vereist, zo blijft de groepsdynamiek intact en wordt de interactie van de groep niet verstoord.

Natuurlijke behoeftes: Vissen in een aquarium willen een bodembedekker, planten en schuilmogelijkheden. Dit zouden deze vissen in hun natuurlijke omgeving namelijk ook gehad hebben. Daarnaast moet je rekening houden met de watertemperatuur, schuilplekken en stroming van het water. De behoeftes kunnen per soort iets verschillen.

Het verblijf: Het is belangrijk om te weten wat er allemaal nodig is voor het verblijf, voordat je het aquarium kan gaan

gebruiken. Naast het aquarium zelf heb je een bodembedekker, waterplanten, decoratie en de apparatuur nodig.

Je moet ervoor zorgen dat er niet te veel direct zonlicht op het aquarium staat. Door de straling van de zon kunnen er namelijk sneller algen in het aquarium groeien en kan het water te warm worden. Dit kun je voorkomen met een achterwand, deze plak je aan de buitenkant op het aquarium aan de kant waar de zon schijnt. Zo kun je het aquarium beter onder controle houden, dit is belangrijk aangezien vissen niet goed tegen schommelingen van de watertemperatuur kunnen.

De aquariumverlichting mag maximaal 8 tot 10 uur op een dag aanstaan. Het dagritme voor de vissen duurt even lang als voor ons mensen. Daarnaast heb je voor het verblijf ook een kast of standaard nodig om het aquarium op te zetten. Let erop dat een aquarium zwaar is, een kast met te weinig draagvermogen zou kunnen inzakken. Als een aquarium niet waterpas staat wordt de waterdruk niet voldoende verdeeld. Doordat de druk niet goed verdeeld is, kan de kitnaad scheuren of het glas breken.

Benodigde apparatuur: Je hebt voor je aquarium filters, luchtpompen en verwarmingselementen nodig. Filters zorgen ervoor dat het vuil uit het water wordt gefilterd. Zo blijft het water van je aquarium zo schoon mogelijk.

Luchtpompen zorgen voor een deel van het zuurstof in een aquarium en worden door veel aquaristen in de nacht gebruikt. Planten hebben namelijk de zon nodig om zuurstof af te geven, in de nacht kan het dus zo zijn dat het aantal planten niet voldoende zuurstof afgeven voor het aantal vissen. Hier is een luchtpomp een ideale oplossing voor.

Verwarmingselementen zorgen voor de temperatuur in het aquarium, zo blijft de temperatuur juist voor jouw vissen.

Waterkwaliteit: De gezondheid van de vissen, hangt voor een groot deel af van de waterkwaliteit. Bij afwijkende waarden van het water, kunnen er ziektes en zelfs sterfte bij de vissen optreden. Het is dus belangrijk om te zorgen dat de waterkwaliteit goed is.

Dit doe je door regelmatig de belangrijkste verschillende waterparameters te controleren. Deze parameters zijn te controleren met test strips. Deze parameters zijn te zien in tabel 1.

Tabel 1. Een overzicht van de belangrijkste parameters

Waterwaarden	Afkorting	Aanbevolen waarden
Zuurgraat	pH	6,5 – 8,5
Algemene hardheid	GH	6° – 16° dH
Carbonaathardheid	KH	3° – 10° dH
Chloor	Cl ₂	0 mg/l
Nitriet	NO ₂ ⁻	< 0,3 mg/l
Nitraat	NO ₃ ⁺	< 50 mg/l
Ammonium	NH ₄ ⁺	0 mg/l
Ammoniak	NH ₃	0 mg/l
Zuurstof	O ₂	5 – 9 mg/l
Fosfaat	PO ₄ ³⁻	< 2 mg/l
IJzer	Fe	0,1 – 0,5 mg/l
Koolstofdioxide	CO ₂	5 – 15 mg/l

Controleer dit minimaal één keer per week en houd de resultaten bij in een boekje. Zo kun je metingen met elkaar vergelijken, hierdoor zie je sneller grote stijgingen en dalingen.

Tip: de watertest strips van het merk JBL werken samen met een app op je telefoon, hiermee kun je de strip scannen en wordt er een nauwkeurigere meting gemaakt. Bij afwijkende waarden vertelt de app ook hoe je dit kunt oplossen.

Schoonmaken

Persoonlijke hygiëne: Eén van de belangrijkste dingen voor het houden van vissen, is een goede persoonlijke hygiëne. Een overdracht van bacteriën aan het water zou de vissen namelijk ziek kunnen maken. Door zelf een goede persoonlijke hygiëne te hebben, kun je de kans op overdracht van bacteriën van jou aan het water zo klein mogelijk houden. Hieronder staat hoe je de optimale hygiëne kunt bereiken, om de kans op ziektes te verminderen.

- Handen wassen voor hanteren; grondig wassen met zeep en warm water.
- Handen wassen na hanteren; grondig wassen met zeep en warm water. Zo blijven bacteriën vanuit het aquarium niet op je handen zitten.

Schoonmaken aquarium en apparatuur

De glasplaten van het aquarium kunnen vuil worden, maar er kunnen ook algen op groeien. Om de glasplaten aan de binnenkant van een aquarium schoon te maken, kun je deze poetsen met een aquariumspons, dit doe je als je viezigheid ziet zitten op het glas.

Filters zorgen ervoor dat het vuil uit het water wordt gefilterd. Om ervoor te zorgen dat dit systeem zo blijft werken en niet verstopt raakt, moet deze schoon gemaakt worden. Hiervoor moet je eerst de stekker van de filterpomp uit het stopcontact halen, vervolgens kun je het deksel van het filter afhalen. Hier zitten de filters zelf in, deze spoel je vervolgens

grondig af met schoon kraanwater. Als jouw filterpomp gebruikt maakt van losse slangen, moet je ook deze grondig spoelen met schoon kraanwater. Vervolgens zet je de onderdelen weer in elkaar, hang je deze weer in het aquarium en doe je de stekker van de filterpomp weer in het stopcontact.

Luchtpompen zorgen deels voor het zuurstof gehalte van het water. Om ervoor te zorgen dat dit systeem blijft werken, zal je deze regelmatig schoon moeten maken zodat hij niet verstopt raakt. Hiervoor moet je eerst de stekker van de luchtpomp uit het stopcontact halen, vervolgens kun je het stof en vuil van de pomp zelf afhalen. Als jouw luchtpomp gebruikt maakt van losse slangen met opzetstuk, moet je deze grondig spoelen met schoon kraanwater. Vervolgens zet je de onderdelen weer in elkaar, hang je deze weer in/aan het aquarium en doe je de stekker van de luchtpomp weer in het stopcontact.

Verwarmingselementen zorgen ervoor dat het water op de juiste temperatuur blijft voor de vissen. Om ervoor te zorgen dat dit systeem blijft werken, moet je deze regelmatig schoonmaken. Dit kun je doen door algen en andere vuilresten er af te poetsen met een sponsje of het verwarmingselement af te spoelen met schoon kraanwater.

In de decoratie en bodembedekker van het aquarium kan ook vuil achterblijven, denk bijvoorbeeld aan niet opgegeten voer of algen.

Dit zal regelmatig schoongemaakt moeten worden. Dit kun je doen door de decoratie uit het aquarium te halen en deze af te spoelen met schoon kraanwater, hierbij kun je ze voorzichtig afborstelen.

Aquariumplanten zorgen deels voor het zuurstof gehalte in het aquarium, maar deze planten houden ook vuilstoffen vast, net zoals de decoratie. Deze vuilresten moet je regelmatig verwijderen, dit kun je doen met bijvoorbeeld een aquariumstofzuiger. Daarnaast kun je de planten snoeien als ze te groot worden, je knipt dan voorzichtig een stukje van de bovenkant af.

Maak voor het schoonmaken een onderhoudsschema, waarin je het reinigen kan bijhouden. Het schoonmaken van het aquarium moet gedaan worden met een aparte emmer die alleen voor het aquarium wordt gebruikt, zodat er geen resten van schoonmaakmiddelen in kunnen zitten. Maak de omgeving van het aquarium niet schoon met huishoudelijke schoonmaakmiddelen, de chemicaliën mogen namelijk niet in het water terecht komen.

Voeding

Er zijn drie verschillende soorten voeding, dit zijn droogvoer, diepvriesvoer en levend voer.

Droogvoer kan bestaan uit drijvende vlokken, traag zinkende korrels en snel zinkende korrels. Vlokken worden

gegeten door oppervlakte eters, traag zinkende korrels door vissen die in het midden van het aquarium leven en snel zinkende korrels worden gegeten door vissen die op de bodem leven.

Diepvriesvoer bevat net wat meer voedingsstoffen dan droogvoer, omdat dit direct wordt ingevroren na de vangst. Daarnaast is de kans op ziekteverwekkers kleiner dan bij levend voer. Hier komen wel meer dingen bij kijken voordat je dit kan voeren. Je moet het bevroren voer eerst afspoelen met schoon kraanwater, hierna laat je het ontdooien in een bakje met een beetje water van het aquarium erbij. Als het voer volledig ontdooid is kun je het met een speciale aquariapijet aan de vissen geven. Dit voer wordt vaak gebruikt als aanvullend voer voor één tot drie keer per week, dit geef je dan in plaats van droogvoer.

Levend voer heeft nog meer voedingsstoffen dan droog- en diepvriesvoer, maar wordt vaak voor een andere reden gevoerd. Levend voer zorgt namelijk voor meer activiteit bij de vissen, omdat de vissen dit zelf moeten vangen. Dit is goed voor de vissen, omdat ze hun natuurlijke gedrag kunnen vertonen en het ze bezig houdt.

Het voer heeft niet zoveel bereidingstijd als diepvriesvoer, je kunt het direct met een speciaal aquariapijet geven aan de vissen. Dit voer wordt vaak gebruikt als aanvullend voer voor één tot drie keer per week, dit geef je dan in plaats van droogvoer.

Voer je vissen één tot twee keer per dag, hierbij is het belangrijk dat het voer binnen ongeveer twee minuten op is.

Tip: Als je een weekendje weg gaat en niemand kunt vinden om je vissen te voeren, kun je een voerautomaat aanschaffen. Dit apparaat voert automatisch je vissen voor jou.

Lichaamsconditie: Houd de lichaamsconditie van het dier goed in de gaten om te bepalen of deze op een goed gewicht is. Zowel onder- als overgewicht is namelijk schadelijk voor de gezondheid. Laat bij twijfel de lichaamsconditie van je vis checken, dit kan gratis bij een visspecialist in één van onze vestigingen.

Verzorging en hanteren

Het juist omgaan met tropische vissen is belangrijk voor hun gezondheid en welzijn. Vissen zijn gevoelige dieren en kunnen snel gestrest raken wanneer ze worden verplaatst of vastgehouden. Handelingen zoals vangen, verplaatsen of behandelen kunnen leiden tot stress, wat negatieve gevolgen kan hebben voor hun gedrag, weerstand en overleving. Om die reden is het van belang om vissen alleen te hanteren wanneer dat echt nodig is, bijvoorbeeld bij medische verzorging, schoonmaken van het aquarium of bij het overzetten naar een andere bak.

Wat betreft de verzorging is het belangrijk dat je de onderdelen uit de behandelde hoofdstukken juist uitvoert.

Dit doe je door de watercontroles, schoonmaakbeurten en lichaamsconditie regelmatig bij te houden. Als jij je hier aan houdt, zijn je vissen goed verzorgd! Vergeet niet dat je hierbij alle attributen die je nodig hebt voor je aquarium, enkel en alleen gebruikt mogen worden voor het aquarium.

Bij het hanteren moet gebruik worden gemaakt van zachte schepnetten of doorzichtige bakjes. De kans op beschadigde vinnen of schubben is hierdoor zo klein mogelijk. Daarnaast is het verstandig om de vis niet langer vast te houden dan nodig is en dit bij voorkeur in een rustige omgeving met weinig licht te doen. Dit vermindert schrikreacties en spanning bij de vis.

Let op: harnasmeervallen hebben scherpe stekels, hieraan kun je je bezeren als je niet uitkijkt. Met deze stekels kunnen ze ook in een visnetje blijven haken. Een harnasmeerval kun je om die reden beter vangen en verplaatsen in een doorzichtig bakje.

Sommige pantsermeervallen kunnen gifklierijtjes hebben. Dit is niet direct schadelijk voor jou, maar wel voor de andere vissen. Vervoer pantsermeervallen altijd per stuk en met genoeg water, zodat de vis zichzelf niet kan vergiftigen.

Ziektes en aandoeningen

Een gezonde vis is actief, alert, heeft eetlust en heeft glanzende schubben en vinnen. Bekijk de vissen iedere dag, bijvoorbeeld tijdens het voeren, om te zien of ze gezond zijn. Op die manier zie je sneller of er afwijkingen zijn.

Mochten er in korte tijd veel vissen overlijden, is het belangrijk om de waterkwaliteit te testen. De oorzaak is namelijk vaak een te hoog ammoniak- en nitriet gehalte. Mocht dit inderdaad het geval zijn, is dit vaak al op te lossen door een grote waterwissel te doen. Daarnaast is het van belang om de temperatuur in de gaten te houden. Een plotselinge stijging of daling van de temperatuur kan namelijk ook resulteren in vissterfte. Het kan ook zo zijn dat de sterfte aan de gezondheid van de vissen zelf ligt, ze zouden ziektes kunnen hebben. Bekende visziektes zijn witte stip, vinrot, schimmel en gatenziekte. Een ander bekend fenomeen bij vissen is een probleem met de zwemblaas, ook wel bloat genoemd.

Deze ziektes zijn goed te behandelen met medicatie, deze spullen zijn verkrijgbaar bij Maxi Zoo. Het personeel in onze winkels kan je helpen bij het kiezen van het juiste middel en uitleggen hoe je dit moet gebruiken.

Vissen kunnen last krijgen van parasieten, deze parasieten zijn luizen en haakwormen, maar dit is zeldzaam. Mocht je toch het vermoeden hebben dat je vissen hier last van hebben, neem

dan gerust contact op met één van onze filialen. Ons winkelpersoneel helpt je graag bij het verhelpen van het probleem.

Ongeacht de reden van het overlijden, is het altijd belangrijk om dode dieren te verwijderen uit het aquarium. Zo maak je de kans op ziekte bij de andere aquarium bewoners kleiner.

Nieuwe toevoegingen: Bij het toevoegen van nieuwe vissen en planten aan je aquarium, moet ervoor worden gezorgd dat deze gezond zijn. Zo heb je de grootste kans om de bestaande populatie gezond te houden. Dit kun je doen door de nieuwe vissen en planten eerst drie weken in quarantaine te zetten, voordat je ze in het aquarium doet. Bij decoratie kun je dit doen door het grondig schoon te maken met azijn en water. Dit is belangrijk om te doen voordat je de decoratie in het aquarium plaatst.

Daarnaast is het van belang dat als je nieuwe vissen wil introduceren aan jouw aquarium, je deze eerst laat wennen. Dit houdt in dat je het zakje waarin de vis aan jou is meegegeven, eerst 20 tot 30 minuten in het water laat drijven. Na deze 20 tot 30 minuten plaats je de vis met een netje in het aquarium, het water uit het zakje mag dus niet in het aquarium worden gedaan.

Kosten

Bij het houden van tropische vissen komen uiteraard kosten kijken. De aanschafprijs van deze vissen ligt ongeveer tussen 1,50 en 18,50 euro per vis. Dit is afhankelijk van onder andere de soort en de grootte. Een geschikt aquarium, ingericht met bodembedekker, planten en schuilhuisjes is te koop vanaf ongeveer 130 euro. Naast de vissen en het ingerichte aquarium heb je ook spullen nodig voor het schoonmaken en opstarten van het aquarium, deze spullen kun je aanschaffen vanaf 50 euro. Om zeker te weten dat je alle spullen hebt kun je gebruikmaken van de Maxi Zoo checklist, deze liggen in de winkels.

Naast deze éénmalige kosten, zijn er ook terugkomende kosten. De terugkomende kosten komen gemiddeld neer op 20 euro per maand. Dit is voor de voeding en onderhoud van het aquarium, zoals water test strips en filters. Deze kosten kunnen hoger uitvallen bij een groter aquarium.

Hiernaast vind je een overzicht van de meest voorkomende tropische vissen, opgedeeld in vissengroepen. We hebben alle belangrijke informatie per groep hier op een rijtje gezet.

Karperachtigen:

- Soorten: Hockeystickbarbeel, kegelvlekbarbeel, Chinese danio's en dwerggrasbora's.
- Bijzonderheden: Goede beginnersvis, worden niet erg groot, actieve zwemmers.
- Oorsprong: Amerika, Afrika, Zuidoost-Azië, India en Europa. Wateren met stroming.
- Leefwijze: Groepen
- Soort bodembedekker: Niet te grof (Barbeelachtigen, zand)
- Waterplanten: Fijngebladerde planten, dicht beplant
- Schuilplekken: Veel planten

Levendbarende tandkarpers:

- Soorten: Guppy's, zwaarddraggers, molly's en platy's
- Bijzonderheden: Passen zich goed aan op de omgeving.
- Oorsprong: Zuid-Amerika
- Leefwijze: Groepen
- Soort bodembedekker: Niet te grof (om verwondingen te voorkomen)
- Waterplanten: Fijn gebladerd
- Schuilplekken: Planten

Zalmen:

- Soorten: Roodkopzalm, bijzalm en fantoomzalm.
- Oorsprong: Amerika, Afrika, Zuidoost-Azië, India en Europa. Wateren met stroming.
- Leefwijze: Groepen
- Soort bodembedekker: Niet te grof
- Waterplanten: Fijn gebladerd
- Schuilplekken: Planten en hout

Pantsermeervallen:

- Soorten: Corydoras
- Bijzonderheden: Passen zich goed aan op de omgeving, rustige vissen, eten van de bodem
- Oorsprong: Zuid-Amerika
- Leefwijze: Groepen
- Soort bodembedekker: Zand
- Waterplanten: Fijngebladerde planten
- Schuilplekken: Planten, grote stukken hout en openingen in stenen

Harnasmeervallen:

- Soorten: Pleco's en otocinclus
- Bijzonderheden: Passen zich goed aan op de omgeving, algeneters, in de nacht actief.
- Oorsprong: Midden- en Zuid-Amerika en in het noorden van Argentinië. Wateren met veel stroming.
- Leefwijze: Groepen
- Soort bodembedekker: Zand
- Waterplanten: Fijngebladerde planten
- Schuilplekken: Planten, grote stukken hout en openingen in stenen.

Labyrintvissen:

- Soorten: Betta's en dwerggoerami's
- Bijzonderheden: Minder tolerant naar andere vissoorten.
- Oorsprong: Afrika, Zuidoost-Azië. Wateren met weinig stroming.
- Leefwijze: In koppels (1 man, 1 vrouw) of één man met enkele vrouwen
- Soort bodembedekker: Niet te grof

- Waterplanten: Veel fijne gebladerde beplanting en drijfplanten.
- Schuilplekken: Planten, buisjes die je halverwege het aquarium kan hangen en stenen huisjes.

Killivissen:

- Soorten: Ringbandsnoekje.
- Bijzonderheden: Passen zich goed aan op de omgeving.
- Oorsprong: Overal ter wereld, behalve Australië. Wateren met weinig stroming
- Leefwijze: Groepen
- Soort bodembedekker: Niet te grof (eierleggende Killivissen voorkeur voor zand)
- Waterplanten: Geen voorkeur.
- Schuilplekken: Veel planten.

Cichliden:

- Soorten: Maanvissen en kersenbuik cichlides
- Bijzonderheden: Intolerant naar andere vissoorten, groot territorium.
- Oorsprong: Midden- en Zuid-Amerika, Afrika, Azië en Madagaskar. Wateren met weinig stroming.
- Leefwijze: Groepen of koppels (1 man, 1 vrouw)
- Soort bodembedekker: Fijn zand
- Waterplanten: Planten met grote bladeren
- Schuilplekken: Planten en rotsachtige schuilmogelijkheden.

www.maxizoo.nl

Bron: LICG. Het LICG voorziet (potentiële) kopers en houders van huisdieren van onafhankelijke, betrouwbare informatie over het houden van huisdieren en alle aspecten die in dat kader relevant zijn. De informatie is beschikbaar via www.licg.nl.